

Mladić izbačen nakon komentara o „laganju“

Author: Velma Šarić

Čule su se okrivljenikove omalovažavajuće primedbe na račun svedoka koji je pred sudom govorio o tome kako je preživeo srebrenički masakr.

Bivši komandant vojske bosanskih Srba, Ratko Mladić, izbačen je ove sedmice iz sudnice Haškog tribunala nakon što su ga sudije ukorile zbog toga što je svedoku koji je preživeo masovno pogubljenje u Srebrenici uputio primedbu u kojoj ga je izgleda optužio da laže.

Zaštićeni svedok, koji je sudu predstavljen pod pseudonimom RM-346, svedočio je na suđenju Mladiću. On je sudu ispričao kako je 16. jula 1995., na farmi Branjevo (okolina Zvornika), preživeo streljanje preko 1,000 zatvorenika.

Pet dana pre toga, 11. jula, snage bosanskih Srba – koje su bile pod Mladićevom komandom – zauzele su Srebrenicu. Preko 7,000 bošnjačkih muškaraca i dečaka bilo je potom zarobljeno i ubijeno na obližnjim lokacijama, čime je izvršen najteži zločin u Evropi nakon Drugog Svetskog rata.

Srebrenica je jedan od ključnih elemenata u optužnici protiv Mladića, koji je vojskom bosanskih Srba komandovao od 1992. do 1996. godine, a isto važi i za opsadu Sarajeva, koja je trajala 44 meseca i tokom koje je poginulo skoro 12,000 ljudi.

Tužiocima tvrde da je Mladić odgovoran za zločine genocida, progona, istrebljenja, ubijanja i prisilnog raseljavanja, čime je „doprineo ostvarenju cilja – trajnog uklanjanja bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata sa teritorije na koju su pravo polagali bosanski Srbi“.

Nakon što je 16 godina proveo u bekstvu, Mladić je u maju 2011. uhapšen u Srbiji.

RM-346 je ispričao kako su ga snage bosanskih Srba zarobile u Novoj Kasabi, te kako je potom, zajedno sa još 1,500 do 2,000 zarobljenika, boravio na jednom fudbalskom terenu. Potom se pojavio Mladić.

„Dok smo čekali, Mladić je došao da proveriti sve zarobljenike; stajao je prilično blizu, na dvadesetak metara udaljenosti od mene“, kazao je svedok.

Mladić je zatvorenima rekao da ne treba da brinu i da će biti razmenjeni, prisetio se svedok. RM-346 je kazao i da je okrivljeni naredio da se sačini spisak sa imenima svih zarobljenika.

Svedok je rekao da mu je to probudilo nadu, ali da je ostao „oprezan“ zato što je, na svega nekoliko metara udaljenosti od njega, jedan zarobljenik bio toliko pretučan da nije preživeo. Mladić nije reagovao na taj incident, iako je bio prisutan – rekao je RM-346.

Tokom noći koju su proveli na fudbalskom terenu, nekoliko zarobljenika je bilo odvedeno i nije se vratilo, rekao je svedok. Zajedno sa još nekoliko zarobljenika, on je potom bio odveden u sportsku halu u selu Pilica.

RM-346 je sudskom veću rekao da je video kako iza te zgrade ubijaju zarobljenike iz drugog autobusa.

Kada su ih 16. jula odvezli iz Pilice, navodno da bi bili „razmenjeni“, svi zarobljenici su završili na farmi u Branjevu, gde su postrojani i streljani.

RM-346 je ispričao kako je „čistim čudom“ uspeo da izbegne egzekuciju. Jedan metak je prošao između njegove jakne i njegove ruke, a on je bio nečujan kada su vojnici utvrđivali ima li koga živog.

Zajedno sa još jednim zarobljenikom, RM-346 se sklonio ispod obližnjeg mosta. Nameravao je da pobegne na teritoriju koja je bila pod kontrolom vojske bosanske vlade, ali je bio isuviše iscrpljen da bi trčao, pa je odlučio da se preda srpskim vojnicima.

Oni su ga poslali u zarobljenički logor Batković, koji se nalazio u gradu Bijeljini (severoistočna Bosna). Tamo je boravio sve do decembra 1995.

Dok je svedok davao iskaz, Mladić je u jednom trenutku zatražio da mu se dozvoli da na nekoliko minuta napusti sudnicu, kako bi se „osvežio“ – što mu je bilo odobreno. Nakon što se vratio, čulo se kako glasno govori o tome da svedok „laže i izmišlja stvari“. Ostalo je nejasno da li se obraćao svom advokatu ili samom svedoku.

Zato se svedok požalio da ga je okrivljeni nazvao „lažovom“. Posmatrači iz sudnice tvrde da su čuli kako Mladić svedoka vređa na nacionalnoj osnovi, te kako vređa i predsedavajućeg sudiju.

Sudsko veće je optuženika upozorilo na to da će biti udaljen iz sudnice, kao i na to da je u više sličnih situacija već bio opomenut zbog toga što glasno govori ili vređa svedoka.

Mladićev advokat Branko Lukić tvrdi da nisu izrečene nikakve uvrede, te da je Mladić njegovom kolegi Miodragu Stojanoviću naprosto kazao da je „svedok naučio napamet sve što je rekao“.

Ovaj ispad se dogodio nakon Mladićevog dvodnevno odustvovanja iz sudnice zbog toga što se nije osećao posle nakon medicinske intervencije.

Tokom unakrsnog ispitivanja, Stojanović je svedoka upitao „kako je, zaboga, moguće da metak prođe“ između tela i ruke a da ga ne povredi, kada su mu ruke bile „navodno vezane“.

RM-346 je rekao da je to „zaista moguće“ i da mu je samo „dragi Bog“ pomogao.

Stojanović se potom usredsredio na svedokovu izjavu po kojoj je Mladić bio prisutan kada su pripadnici snaga bosanskih Srba na fudbalskom terenu u Novoj Kasabi jednog zatvorenika pretukli na smrt. Advokat se pozvao na izjave koje je isti svedok dao bosanskim vlastima 1996. godine, tvrdeći da postoje „odstupanja u datumima koji se pominju u tim izjavama i u izjavi“ koju je RM-346 dao kasnije.

Svedok je rekao da, iako zbog intenzivnih osećanja koja su pratila opisani doživljaj možda i nije siguran kada se to tačno desilo, ipak jeste siguran da je Mladić prisustvovao samom incidentu.

Suđenje se nastavlja iduće sedmice.

Velma Šarić je obučena novinarka IWPR-a iz Sarajeva.

Location: Bosnia and Herzegovina

Topic: Medunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju

Focus: ICTY - Ratko Mladić Trial

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/mladi%C4%87-izba%C4%8Den-nakon-komentara-o-%E2%80%9Elaganju%E2%80%9C>